

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
 Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
 INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Ex-lex?

Budapest, dec. 22. Ma délelőtt a nemzetgyűlés folytatta az indemnitás vitáját. Az egész ülést Sándor Pál foglalta le a maga számára. A holnapi nap folyamán Drózy Győző és Andaházy Kasnya ellenzéki képviselők szólnak fel. Az indemnitási vitának eddigi menetéből arra lehet következtetni, hogy az ellenzék igen terjedelmes vitát akar folytatni. Ennélfogva a nemzetgyűlés még holnap is tart ülést és a rövid karácsonyi szünet után már szerdán ismét összeül a Ház.

A kormányának szüksége van az indemnitás vitájának erős forszírozására, mert el akarja kerülni azt, hogy az ország január 1-én ex-lex állapotba kerüljön.

Budapest, dec. 22. (MTI. magánjelentés.) Az indemnitási vita tárgyalása a legszelebbebb mederben halad. A kormányt támogató pártok képviselői közül csupán néhányan irakoztak fel az indemnitási vitához, de ezek is előlöt tak a szótól, mert nem akarják a vitát feleslegesen elnyújtani. Az ellenzék szónokai hosszú távszónoklatokra vannak felkészülve és azon vannak, hogy az indemnitást ne hozhassa a kormány december 31-ig tett alá. Ez az eset azonban ex-lex állapotot idézne elő és ezáltal szeretné az ellenzék elérni a Ház feloszlatását. Az ellenzék akciójának tulajdonképpen nincsen semmi célja, hiszen Bethlen István gróf miniszterelnök elhatározott szándéka, hogy a választójogi törvényjavaslat letárgyalása után a nemzetgyűlést feloszlatja és az új választásokot kiírja.

Komolyabb politikai körökben, különösen arra hívják fel az ellenzék figyelmét, hogy a külföldi államokkal kötött kereskedelmi szerződéseknél megújítása igen fontos és ez szintén csak az indemnitás törvényerőre emelkedése után lehetséges. Az ellenzék azonban a vitát a legszelebbebb mederben folytatja és ismét csak távszónokokat állít a vitába. Mindenesetre az ellenzék mostani magatartása alkalmat fog adni az ország közvéleményének arra, hogy meglássa kik vannak ellene az ország konszolidációjának, mert hiszen az ex-lex állapot erőszakos létrehozása valóban nem szolgálja a konszolidáció ügyét.

Budapest, dec. 22. MTI. magánjelentés. A Kiszgazdapártban ma este fennjárt *Belitska* Sándor honvédelmi miniszter, aki a párt politikusaival eszmecsere-t folytatott. Ugyancsak jelen voltak Mayer János, Gadi Gaszton, Héjj Imre, Mózer Ernő és több Budapesten tartózkodó képviselő. Az általános politikai helyzetről szólt az eszmecsere és a készülő választójogi törvényjavaslat volt előtérben. A Kiszgazdapárt hangulata ma körülbelül az, hogy a lajstromos szavazásnak nincsen sok híve a pártban. A párt komolyabb politikai hangoztatják, hogy a választójogi reform ügyében véleménynyilvánítás tulajdonképpen felesleges addig, amíg a kormány a választójogi javaslatot nem hozza a párt elé, mert hiszen azt sem tudják még, hogy mit akar a kormány. A kormány ma a legsürgösebben készíti elő a választójogi reformot és hir szerint január első felében a pártok elé fogja terjeszteni, tehát csak akkor van helye tulajdonképpen az érdemleges véleménynyilvánításnak a pártok egyes tagjai részéről, mert a kormány a törvényjavaslat előterjesztésével feleslegessé tesz majd sok, talán korán elhangzott vélemény is.

A zsidókérdés a nemzetgyűlés előtt

Budapest, dec. 22. A mai ülést Gadi Gaszton elnök 10 órakor nyitotta meg. Az elnöki bejelentések után Héjj Imre, mint a pénzügyi- és külügyi bizottság előadója beterjeszti a két bizottság együttes jelentését az irodalmi és művészeti termékek védelmére

A kiszgazdapárt hivatalos szónoka elfogadja az indemnitást

Plosz István kiszgazdapárti kifejté, hogy a pénzügyminiszter prgrammja a legnagyobb megnyugvással tölti el. Szerényi Józsefnek a Hangyával kapcsolatban tett megjegyzésére vonatkozólag kifejté, hogy ő 21 év óta foglalkozik a szövetkezetekkel és tudja, hogy milyen nagy tevékenységet fejtett ki a Hangya a szövetkezetek alapítása tárgyában.

Helyesli, hogy a kormány a Hangyának szubvenciót ad.

Ezután a pénzügyminiszter expozéjának a falut érdeklő részével foglalkozik. Figyelmezteti a pénzügyminisztert, hogy az egyenes adók fejlesztésével nem szabad tönkretenni a

alakult berni unióba való belépésről szóló törvényjavaslatról.

Kéri a javaslat sürgős napirendre való tűzését, amit a Ház elfogad.

Ezután áttértek az indemnitási javaslat folytatolagos tárgyalására.

termelést és különböző panaszokat hoz fel a gazdákra való adókiivetések ügyében. Az őrlezi adó megszüntetését kéri, mert ennek révén a falu ellátatlanjai látják el a városi ellátatlanokat. *Megszavazza a javaslatot, ha a miniszter hajlandó január 15-éig meghosszabbítani a kedvezményes buzaváltságfizetés határidejét s az addig teljesített részletfizetéseket is hajlandó beszámítani.* Lingauer Albinnak a kis üstön fött jogtudományra vonatkozó megjegyzését visszautasítja. A kiszgazdák nem hagyják magukat az orruknál fogva vezetni. A mentelmi ügyet is csupán a törvénytiszelet és hazafiaság szempontjaiból bírálták el.

A zsidóság és a legitimitás

Sándor Pál a kiszgazdasági kérdésekkel kíván foglalkozni. A miniszterelnök programjából azt a fejezetet emeli csak ki, amely a felekezeti kérdéssel foglalkozik. Ugy látszik ugyanis, hogy a miniszterelnök ur nem óhajt foglalkozni a zsidókérdéssel. Az mégsem járja, hogy kifelé a legliberálisabbnak mutatkozzunk

és befelé konzervatívok maradjunk. Annak az állásfoglalásnak a tisztázására, amely szerint a zsidóság a királykérdésben a király mellett tanusított magatartást, csak annyit mondhat, hogy a zsidóság erkölcsi kötelességének tartotta támogatni azt az uralkodót, akitől a zsidók annyi kiváltságban részesültek.

A kommunizmus zsidó vezetői

Most áttértek a zsidóságot a kommünnel kapcsolatban ért vádakra. Kétségtelen, hogy volt elvetemedett zsidókölők, aki résztvett a kommünben. (Nagy zaj a keresztyénpárton.)

Koródy-Katona János: Kilencven százalék!

Sándor Pál: Ezt nem fogja nekem bebizonyítani a képviselő ur.

Volt néhány száz Istentől elrugaskodott zsidó, akik ebben részt vettek, ezeket mi éppugy utáljuk, éppugy megvetjük, mint önök, nekünk ezek éppen annyi kárt okoztak, mint önöknek, de néhány száz zsidóról a százezernyi magyar zsidóság között nem lehet általánosítani. Ezeket kell üldözni, nem miüket.

Koródy-Katona János: Szegény üldözött zsidók!

Sándor Pál: Ha ön volna az én helyemen, önnek is nagyon fájna az, higgye el. Ne

künk, akik nagyon szívesen feláldozzuk életünket, vagyónkat, mindenünket a hazáért, embereknek, akik kivándorolhatnának és jobb dolguk lenne odakint, de nem mennek, mert szeretik ezt a földet.

— A miniszterelnök kijelentette, hogy a zsidók többsége távol áll azoktól az intencióktól, amelyekkel megvádolták őket. Amikor a diktatura kitört, akkor kellett volna a tisztviselői karnak ellenállni, mint ahogy azt Bajorszámban tették. Hiba tehát csak ott van, hogy tért engedtek annak és nem vették fel kitérésre pillanatában ellene a harcot. Sztrajkot kellett volna hirdetniök a tisztviselőknek és akkor a szovjet magától megdőlt volna. Azért ami történt, nem lehet a hazafias zsidóságot felelőssé tenni. Helyesnek tartja az általános bünbocsánatot.

Sokkal szerényebben!

A zsidók többsége nem él a ghetóban és mégis úgy tünteti fel, mintha a ghetto körül csoportosulna. A zsidók nem képeznek felforgató elemet. A zsidóság hajlandó részt venni az ország gazdasági fellendítésében, de akkor ne használjanak ellene ilyen kijelentéseket, mert ezek csak az ország érdekeit veszélyeztetik. Nagyon jól tudom, hogy ha tényleg nem is, de mégis sárga folt van rajtunk. Ha a régi gettó falai nincsennek is meg, mi mégis mintha gettóban élnénk. Nem érezzük a régi szabad levegőt. A múlt év februárjában épp úgy beszéltem, mint ma...

Felkiáltások a keresztyénpárton: Szerényebben!

Sándor Pál: Épp oly szerényen, mint ma. Távoll áll tőlem, hogy megbántsak valakit, csak akkor sérték, ha becsületemben támadnak meg. Bizom abban, hogy a magyar nemzet egészséges véralkata kiböjja magából ezeket az egészségtelen...

Egy hang közepén: Idegen!

Sándor Pál: ...jelenségeket.

Ruppert: Miért nem haragusznak úgy az ellenségre?

Egy hang közepén: Belül van az ellenség!

Sándor Pál: Jól mondta Szilágyi képviselőtársam, hogy a zsidókat belekergetik az egységbe. Azelőtt a zsidók elég gyávák voltak mindig a kormányra szavazni. Mikor 1906-ban a szabadelvű párt bukásával a koalíció jutott uralomra, a zsidók akkor is a kormányra szavaztak és én a Lipótvárosban is csak 140 szavazattal győztem, mert a zsidóság ellenem, a kormány mellett szavazott.

És ezt a zsidóságot, amely mindig a kormány mellett állt, ezt akarják felforgató-elemnek kinevezni? Naiv lelkekkel lehet ilyenmit elhitetni, a tisztánlátók tudják, hogy a zsidó konzervatív.

A míg meg nem szüntetik a gettószele-
met, egységesen állunk azon politikai pártok
mellett, amelyek a liberalizmust tűzik lobo-
gójukra.

Egy hang (középen): Nem kérünk ebből
a liberalizmusból.

Sándor Pál: Nem is kap belőle, tisztelt
képviselőtársam és meg is fog bukni. Mi nem

A magyarság foglaljoh méltó helyet a kereskedelemben

Itt van a trafikok dolga, itt van az ital-
mérések, a földbirtok ügye. Iparengedélyeket
nem kaphat a zsidó. Jön a kereskedelem:
harminc év óta hangoztatom, hogy a magyar
társadalomnak el kell foglalnia méltó helyét a
kereskedelemben. Folyton panaszkodtam, hogy
lenézik ezt a pályát. (Közbeszólások a keresz-
tyónpárton.) Tulajdonképpen milyen foglalko-
zásra akarják a zsidókat szorítani?

Egy hang a középen: Legyenek föld-
mivések!

Sándor Pál: De földet nem adnak.

Közbeszólások: Menjenek kukoricát ka-
pálni, ott nincs numerus clausus!

Bródy Ernő: A Goldzieher Ignácok men-
jenek kukoricát kapálni?!

Sándor Pál: Azt látjuk, hogy az arisz-

tamadunk, mi csak védekezünk. Ezen nem eső-
dálkozhatunk.

Budavári László: Senki sem üldözi a
zsidókat. A külföldnek beszél.

Sándor Pál: Itt van a numerus clausus,
itt van a zsidók kiküszöbölése a közhivatalok-
ból, eltávolításuk a tanítói és igazgatói álla-
sokból...

Felkiáltások: Nem volt jövedelmező!

tokraták zsidó ispánokat fogadnak. Miért, talán
mert nagyon szeretik a vallásuk miatt? Nem,
hanem azért, mert a szorgalmukat becsülik.

Hogy önök százezernyi magyar embert
akarnak kirekeszteni a nemzetből, ez abszurdum.
En tizenhét éves koromban Drezdába kerültem
iskolába, akkor még annyit sem tudtam né-
metül, hogy el tudtam volna mondani, a der
die dast-t. El is neveztek derdiedas Schlesin-
gernek. (Dorútság.) És önök engem akarnak
kiküszöbölni innen azért, mert véletlenül ke-
resztyéennek születtem?

Az integritást csak úgy érhetjük el, ha a
küzdelmet gazdaságilag megalapozzuk. Először
gazdasági fellendülésnek kell jönni, ezzel tudjuk
az integritást visszahozni. szellemmel, fejjel,
asetleg fegyverrel is.

A zsidók és a gazdasági fellendülés

Dródy Győző: Nem Ergerberger-el.

Sándor Pál: A közgazdasághoz praxis
kell, gyakorlati tradíciók kellene ezt a zsi-
dók nélkül önök nem tudják megcsinálni. Ilyen
taktikai kijelentésekre, amelyeket a minisz-
terelnök ur is tesz, csak azt mondhatom, hogy
igenis, vétkeznek a haza ellen, mert a zsidók
meg tudják és megakarják csinálni a gazda-

sági fellendülést és ennek alapján helyreállít-
hatjuk az integritást. Ha önök akkor még
mindig úgy vélnék, hogy a zsidók nem telje-
sítik kötelességüket, akkor rugják ki, kerges-
sék ki őket, de amíg szükségük lesz rájuk a
haza érdekében, addig az ergerbergerezéssel
a hazának okoznak kárt.

Szónok ezután 5 perc szünetet kért,

A pénzügyi program bírálata

Szünet után *Sándor Pál* folytatja be-
szédét. Tisztában kell lenni mindenkinek azzal
a ténnyel, hogy milyen veszedelemben van az
ország. A pénzügyminiszternek figyelmébe
ajánlja az ország ujjaépítésének nagy munkáját.
Hibáztatja azonban, hogy a pénzügyminiszter
azt mondta, hogy az államháztartáshoz szük-
séges pénzt újra a bankóprás útján akarja
előteremteni. A pénzügyminiszter kijelentette,
hogy a gazdagokat jobban meg fogja adóz-
tatni, mint a szegényeket. Magyarországnak
legnagyobb gazdagsága a mezőgazdaságban
van és ezért erre kell a tehernek nagyobb

részt hárítani. A pénzügyminiszter program-
jának a takarékoságról szóló része nem jut
érvényre. Az *egyes* adókról szólva, azt
mondja, hogy ezeknek további fokozása nem
kívánatos, mert az emelés maga után vonná a
községi adóknak felemelését is. Majd a gazda-
ságpolitikára térve át, azt mondja, hogy min-
dent el kell követni az árubehozatal fellen-
dítésére és a behozatali tilalmak megszünte-
tésére, mert ezekből a kereskedelmügyi
miniszter még semmit sem valósított meg. A
kereskedelmi miniszter működését az országra
károsnak tartja.

A szénbizottság működése

— Az idegeneket hozzánk is igen csá-
bitják, azonban irtóznak tőlünk a politikai bi-
zonytalanság, a sok rendelet, a kiviteli és be-
viteli tilalmak és panamahirek miatt. Nálunk
senki sem törődik a gazdasági kérdésekkel.
Kérdi, hogy megszüntetik-e a kiviteles rende-
leteket. A legutóbbi időben háromszor intézett
már interpellációt különböző fontos ügyekben,
azonban ezekre még választ nem kapott. Ez-
után áttért a szén-kérdésre. A tisztviselők ré-
szére Saar-vidéki szén szereztek be, amit
eredetileg 300 koronával kellett volna fizetni
mázsánként. Később 800 koronát fizettek
érte, mert nem kellő időben történtek a márka-

bevásárlások. Több kifogást emel a szénbizott-
ság működése ellen. Az indemnitási javaslatot
nem fogadja el.

Elnök ezután napirendi indítványt tesz,
amely szerint a Ház legközelebbi ülése holnap
dél előtt 10 órakor a következő napirenddel
lesz: Az igazságügyminiszter javaslata, amely
szerint Magyarország belép az irodalmi és
művészeti termékek védelmére alakult ligába.
A szerzői jog becikkelyezéséről szóló törvény-
javaslat, végül az indemnitási törvényjavaslat
folytatólagos tárgyalásával kapcsolatos kor-
mányprogram feletti vita.

Ülés vége délután fél 3 órakor.

A soproniak hű gyermekei a hazának

Ma délben fél 12 órakor Sopronból na-
gyobb számu küldöttség kereste fel *Thurner*
polgármester vezetésével gróf *Bethlen* István
miniszterelnököt a miniszterelnökségen.

Thurner polgármester a város halálját
tolmácsolta a miniszterelnöknek azért, hogy
Velencében biztosította Sopron részére a nép-
szavazás jogát. Isten áldását kéri arra a mun-
kára, amelyet az ország területi épségének
helyreállítása érdekében folytat. Beszéde végén
azt a kérést terjesztette elő, hogy a kormány
engedje át a bányászati és erdészeti iskola cél-
jaira a soproni volt honvéd főreáliskola épü-
letét.

A miniszterelnök válaszában a polgárság
érdemének tudta be az örvendetes eseményt.
Sopron város polgárságának szívós kitartása
adott alapot a kormány részre arra, hogy a
népszavazást követelje. Az eredmény amellelt
bizonyít, hogy a soproniak eleget tettek haza-

fias kötelességüknek. Az előterjesztett kérést
teljesíthetőnek látta és megígérte, hogy ezt az
ügyet meg fogja beszélni a honvédelmi minisz-
terrel, mint az érdekelt szakminiszterrel.

A küldöttség ezután a kormányzósági
palotába ment át, ahol délután 1 órakor *tisz-
tegett a Kormányzóndi*. Itt is *Thurner* polgár-
mester volt a küldöttség szószólója. Azért
jöttek el — mondotta — hogy a magyar lo-
bogó győzelmi ünnepe alkalmával hódolatukat
nyilvánítsák a Kormányzónak.

A Kormányzó szíves szavakban mondott
köszönetet az üdvözlésért. Megköszönte a sop-
roniaknak azt a buzgóságot, amelyet a szava-
zás érdekében kifejtettek és utalt arra, hogy
a szavazás eredménye mutatja, hogy hogyan
állunk volna az egész országban, ha a Wil-
soni elvek érvényesültek volna.

A küldöttség távozóban lelkesen megélje-
nezte a Kormányzót.

A népszavazás eredménye vége

Bécs, dec. 22. A Wiener Allgemeine Zei-
tung jelentése szerint Reumann bécsi polgár-
mester és tartományi főnök és Ennerling al-
polgármester ma autón Nyugatmagyarországra
utaztak, hogy az ott levő bécsi csapatoknak
a karácsonyi ünnep alkalmából elvigyék a bécsi
lakosságnak üdvözlését és közöttük szeretet-
adományokat osszanak szét.

Bécs, dec. 22. (Budapesti Tudósító.) A
Wiener Allgemeine Zeitung írja: Nehány osz-
trák vidéki lap tegnap római táviratot tett
közzé, amely szerint az olasz külügyminiszter
a kamarában kijelentette, hogy a *soproni nép-
szavazás eredményén változtatni már nem
lehet*.

A soproni kérdés végleg el van intézve. A
velencei egyezmény megsemmisítése tárgytalan,
mert a ratifikáció által valamennyi szövetsé-
ges hatalom elismerte. Értésülésünk szerint —
teszi hozzá a lap — Della Torretta márkí ezt
a kijelentést nem a kamarában tette, hanem
nehány politikus társaságában.

Bécsi politikai körökben azzal vigasz-
talódnak, hogy a nagykövetség tanácsa abizott-
ságot küldött ki a szavazás eredménye végre-
hajtása dolgában. Ha attól nem is várják az
osztrákok óhajuk teljesítését, mégis némi vá-
rakozaást fűznek hozzá, azon a nézetben lévén,
hogy egyedül a népszavazás elismerésének
céljára bizottságot nem küldtek volna ki.

A sertés kivitelét nem engedélyezik

Budapest, dec. 22. A ma reggeli és dél-
utáni lapokban olyan közlemények láttak nap-
világot, amelyek szerint a földmivelésügyi kor-
mány sertés-kivitelét szándékozik engedélyezni
és a kivitelre való engedélyeket kizárólag két
cég részére adná ki. Ez a hirdetés arra lehet
alkalmas, hogy azt a hitet ébressze, mintha a
kormány kövér sertések kivitelének megenge-
désével foglalkozna. Bárha a sertéselvitelre
alkalmas takarmánykészletekben ez idő szerint
látszó kimérttség, valamint a nagy sertésbőség
ezt indokolta tehetné.

A földmivelésügyi kormány, figyelemmel
a Közélemezésügyi Tanács honorált álláspon-
tjára, a belföldi származású sertésekből még
sovány sertések kivételére sem gondol, hanem
csupán azzal foglalkozik, hogy a Nagy-
tetényben létesített exportvására felkerült
idegen sertésanyag exportálásával a lakosság
zsírhiányának biztosítása céljába maga is
bekapcsolódjék. Ez okból tényleg tárgyalást
folytat cégekkel, amelyek útján ezt a tisztán
állami akciót lebonyolíthatná.

Tanítók fizetéspótléka

Budapest, dec. 22. Az Országos Közép-
iskolai Tanárok Egyesületének küldöttsége
Lévay Béla dr. tankerületi királyi főigazgató
vezetése alatt ma délelőtt az országházban
felkeresték a tanár képviselőket és arra kér-
ték őket, hogy a tanári kar mai szomorú
helyzetében legyenek segítségül a tanári pótlé-
knak megadása érdekében és szólaljanak fel
ezirányban a képviselőházban.

Usetty és *Vasadi Balogh György* kép-
viselők a legkészségesebben megígérték közre-
működésüket.

Európa talpraállításáért

Róma, dec. 22. A Tribuna nizzai levele-
zője jelenti, hogy Európa talpraállása céljából
egybehívandó nemzetközi konferencia, amelynek
eszméjét *Lloyd George* vetette fel, január vé-
gén Nizzában fog ülésezni.

Páris, dec. 22. (Szikratávirat) A Havas
ügynökségnek jelentik Londonból: *Briand* és
Lloyd George tegnap este az angol külügy-
miniszteriumban tartott megbeszélésen meg-
állapodtak abban, hogy a legfelsőbb tanácsot
január első hetében Cannesben hívják össze
ülésre. A legfelsőbb tanács ezen az ülésen fog
dönteni arról, hogy Középeurópa gazdasági
talpraállítása ügyében nemzetközi gazdasági ér-
tekezletet hívna egybe Ezen az értekezleten
esetleg Oroszország is részt vesz.

NAPI HIREK

oo

— **Boldog ünnepeket...** A városi tanács tegnapi ülését Csoka Sámuel b. polgármester azzal fejezte be: Mivel ünnep előtt ez volt a tanácsnak utolsó ülése, éppen ezért a tanács tagjainak boldog ünnepeket kívánok. A tanács tagjai a polgármesterhelyettes megőljenezték.

— **A muzeumi bizottság kiegészítése.** A városi tanács tegnap délelőtti ülésén Csűrös Ferenc dr. kultúratanácsnok bejelentette, hogy a muzeumi bizottság az elhalt Sárváry Lőrinc bizottsági tag helyére a muzeumi bizottság Herpay Gábor vármegyei levéltárnokot ajánlja a közgyűlésnek megválasztásra.

— **Gyorssegély alapunkra** a mai napon Bessenyei Gyula ur és neje 150 koronát küldöttek be hozzánk, amiért szegényeink nevében is halás köszönetet mondunk.

— **Beiratkozás a budapesti tudományegyetemen.** A budapesti királyi magyar tudományegyetemen a beiktatások és beiratások az 1921—22-ik tanév második félévére 1922. évi január hó 7-én kezdődnek és bezárólag január 28-ig tartanak. Az előadások január 29-én kezdődnek. A beiratkozási folyamodványokat 1921 dec. 31-ig kell az illetékes kar dékánjához benyújtani.

— **Két és fél milliárd folyt be ingatlan vagyonszámból.** Az ingatlan vagyonszámba történő befizetések eddigi eredményeképpen a postaelearing útján két milliárd, közvetlenül az állampénztárnál fél milliárd folyt be.

— **A szerb állampolgárság megszerzése.** Az SHS. királyság képviselői figyelmezteti az érdekelteket, hogy az SHS. királyság állampolgárságának opció útján való megszerzése, illetve elvesztése határideje a trianoni békeszerződés határozmányai alapján f. évi július 26-tól kezdve számítódik. A belgrádi belügyminiszterium rendeletének alapján a Magyarországon lakó egyének erre vonatkozó kérvényeiket az előirt okmányokkal felszerelve a budapesti királyi képviselőnél, V., Honvéd-u. 16. kötelesek benyújtani. A kérvények bélyegmentesek. A határidő tehát, amelyen belül SHS. nemzetiségű egyének az SHS. állampolgárság megszerzésére opcióval élhetnek, 1922 január 25-én telik le. Minden más opció időhatár 1922 július 29-ig tart. Az optáló felesége és 18 éven aluli kiskorú gyermekei az ő állampolgárságát követi. A már benyújtott kérvényt nem lehet visszavonni. Az optálás után 12 hónapon belül az optálóknak joga van ingóvagyonát vámentesen kivinni, vagy behozni.

— **Az ellátatlanok számát,** mint a pénzügyminiszter expozéjában kifejtette, szükíteni szeretnék, hogy az állami gabonaköltséget mérsékeljék. Ezzel szemben a közéletmezési miniszteriumnak az az intenciója, hogy növelje azok számát, akiknek kedvezményes áru lisztet lehet adni.

Ebből a célból a közeljövőben a kormány bevásárló nagyobb mennyiségű búzát fog vásárolni. Legutóbb rövid ideig azért szünetelt az állami gabonavásárlás, mert azok a vámmalmok, amelyek szeretnék az állami ellenőrzés megszüntetését, pár száz vagonnal beszállították az esedékes 7000-ból.

— **Beszűntetett fizetés.** A városi tanács tegnapi ülésén úgy határozott, hogy az állása alól felfüggesztett P. Nagy Zoltán zenedei igazgató fizetésének folyósítását 1922. január 1-ével beszünteti.

— **Az anyakönyvvezetők tüzfaja.** Ismeretes, hogy a közgyűlés az anyakönyvi hivatal három anyakönyvvezetője részére kedvezményes áru tüzfaja kiutalását szavazta meg. Most a városi tanács a közgyűlési határozatból kifolyólag utasította a számvevőseget, hogy az anyakönyvi hivatal 3 anyakönyvvezetője részére 3—3 öl tüzfaját kedvezményes árban utaljon ki.

— **Az ÉME karácsonya.** Az ÉME szegényei és a menekült gyermekek megajándékozásával kapcsolatban szombaton d. u. 4 órakor karácsonyi ünnepélyt rendez az Egyház-tér 13. sz. alatt, amelyre tagjaink megjelenését kérjük.

— **GRECKÓ karácsonyi képvárá Méliusznál.**

— **Krammer gyilkosát Debrecenbe hozták.**

A vakmerő és véres kegyetlenséggel meggyilkolt Krammer Gyula bankbizományos gyilkosai után megindított erélyes nyomozás tegnapielőtt eredményre vezetett. Miskolcon, az Erzsébet-kórházban a debreceni áll. rendőrség értesítése alapján a miskolci állami rendőrség letartóztatta Márkus Sándor 24 éves állás nélküli pincért, a rablógyilkos támadás egyik tettesét. A gyilkost erős fedezet alatt tegnap Debrecenbe szállították s a mai nap folyamán a rendőrség megfogja ejteni kihallgatását.

— **A Fűrediak — Amerikában.** A városi tanács tegnap délelőtti ülésén a kultúratanácsnok bejelentette, hogy Fűredi Samu, Fűredi Sándor és Fűredi Sándorné, a városi zenede tanárai előzetes bejelentés nélkül Amerikába hajóztak át és ezt a cselekedetüket csak most hozták tudomására levél útján a tanácsnak. A tanács az ügyet kiadta a polgármesterhelyettesnek az önkényes eljárás elleni intézkedések megtétele céljából.

— **Eljegyzések.** Drahos István földműves Dusa Margit, Danczinger Ignác Weisz Malvina.

A Hajdúföld kedvezményei

A Hajdúföld 1922 január elsejével új előfizetést nyit s ez alkalomból úgy a régi, mint az új előfizetőket számos és szinte egyedül álló kedvezményben részesíti. Mindazok, akik 1922 január elsejétől kezdődőleg legalább egy negyedévre előfizetnek, december hóban már ingyen kapják a lapot.

Minden előfizetőnek joga van havonta egyszer egy opróhírdetést a Hajdúföldben ingyen közzétenni. Minden régi s újonnan belépő előfizető — ha legalább egy negyedévre előfizet ingyen megkapja a **HAJDUSÁGI KÉPES NAPTÁRT**, amely rendkívül változatos, gazdag tartalommal december hónapban jelenik meg.

A Hajdusági Képes Naptárral pedig ezer koronát nyerhet minden előfizető. A Hajdusági Képes Naptár ezen sze zációs ajándékára már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

A Hajdúföld előfizetési ára: egy hónapra 60, negyedévre 170, félévre 340, egész évre 660 korona. Előfizetéseket elfogad a Hajdúföld kiadóhivatala.

— **Újabb adomány a patronáznak.** A debreceni Patronage Egyesület karácsonyfájára és az árva gyermekek téli ruhával való ellátására újabbán a következő adományok folytak be: Böszörményi Pálné 100 korona, Rozsa Lajos 100, Hatvani József ig. tanító 45, Menyhárt Margit ivén 205, Ferenczyné Eöry Mária 31-20, Tény Róza ivén 82-80, Somossy László ivén 400, Sass Béláné ivén 650, melyből Sass Béláné 100 Jost Ferencné 100, dr Czeglédy Mihályné, Pápay Józsefné, Csáky Janosné, Szentmiklóssy Mária, Szabó István, Sexty Gusztáv, Horváth Gáborné 50—50 koronát adományoztak. Kalmár Ignácz ig. tanító ivén 100, Sztankay F. Béla ivén 137-40, Konecz Sándor felügyelő ivén 255, Kornhoffer József ivén 100, Közgazdasági Bank és Váltóüzlet 500, Bihari Mariska 20, Gelberger Dávidné 130, Holb Erzsébet ivén 163, Csáthy Erzsébet ivén 284, Tassy Kata ivén 107, Teth Erzsébet ivén 119, Köblös Mária ivén 100-50, Nagy Etelka ivén 40. özv. Zwolenszky Istvánné ivén 53, Sz. Tóth Béláné 50, Fehér Sándor ivén a munkásság köreben 305, Békés Lajos 100, Bakk B. la ivén 172-50, Salánky Róza ivén 50, Jeney Mihály és Wolf Julia ivén 186, Novák Sándorné és Farkas Mihályné ivén 500, Fülöp nővérek ivén 300, özv. dr Vitéz Józsefné ivén 415, ifj. Kovács Janosné és dr Nagy Jánosné ivén 270, Szasz Gizella ivén 60, Szabó Sándorné ivén 72, Kardoss Ferenc ivén 702, Papdery Aranka és Szabó Jenő ivén 300, Kiss Ernő ivén 210. Az eddigi gyűjtés eredménye: 41.193 korona 52 fill. Ezenkívül Ungerleider Dániel a B-rtal malom tulajdonosa Hercz Ignácz a Hunyadi malom tulajdonosa és a Hungaria malom 1—1 zsák főzlisztet adományoztak. Ugy a gyűjtőknek mint a nemes szívi adományozóknak 1000 elhagyott gyermek nevében ezuton is halás köszönetét fejezi ki a Patronage Egyesület elnöksége. Egyben tisztelettel felkéri az elnökség mindazokat, akiknél még a gyűjtővinkint van, hogy azt, ha tüssen is, Somossy László egyetületi ellenőr Urhoz még a mai nap folyamán okvetlenül adják be a pontos elszámolás végett. Kesszű Lajos, curiai bíró törvényszéki elnök, a Patronage Egyesület elnöke.

— **Husfűtölés pontosan és kifogástalanul.** Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

— **Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleményei:** Folyó 30 an, kedden, Simonffy-utca 7. és 26. szám alatt burgonyát osztunk. Felkérjük t. tagjainkat, akik burgonya járandóságuk kiváltásával még hátralékban vannak, hogy jegyeiket haladéktalanul blokkoltassák le, illetve a leblokkolt jegyeikre járó burgonyát szállíttassák el.

— **Hadigondozottak karácsonyi kalácsa.** A Hadigondozó iroda a „Hadröa” nemzeti szövetségével egyöntetűen minden hadigondozottnak f. hó 21—24 napon lisztet oszt.

— **Gólya a mentőkocsiban.** Tegnap reggel a rendőrségi fogdába hívták a mentőket, ahol Ritskai Róza nevű úrizenben levő nő hirtelen rosszul lett. A mentők pár perc múlva a helyszínen voltak, kocsiba emelték a beteg nőt s a kórház felé robogtak. Utközben Ráskai fel-sikoltott s pár perc múlva egy fiut szült. A kis gyermek azonban már holtan jött a napvilágra. A mentők a beteg nőt a klinikára szállították. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **Az Evang. Filléregylet** ma, pénteken délután 4 órakor tartja karácsonyfaünnepélyét a Miklós-utcai ev. templomban. Erre a Filléregylet tagjait és az elemi iskola gyermekeinek szüleit meghívja a Filléregylet elnöksége.

— **Adomány.** Szűcs Imre baptista hitközségi előjáró 1000 koronát adományozott a városi szegényház ápoltságának karácsonyára.

— **Helyreigazítás.** A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Segítő Egyesületének Kabán tartott táncestélyéről szóló december 20-iki tudósításunkba értelemzavaró hiba csuszott be, amennyiben a kabai közönség „szives áldozatkésztsége” helyett „naiv áldozatkésztsége” jelent meg.

— **Hírek a városi muzeumból.** Haranghy Jenő, a kitűnő magyar grafikus és festőművész részben színezett pompás képeit, amelyeket Csokonai műveinek illusztrálása végett a Csokonai-kör megbizásából közzétett, a kör ereklvetárában, a városi muzeum megnyitási napjain sorozatos kiállításban a közönség elé kerülnek. Legelőször, karácsony második napján, a Béka-egéharcot illusztráló, ötlettel és humorral teljes festményeket és rajzokat mutatják be.

— **Özv. Erdődy Andrásné** szül. Konc Gabriella urnő művészi készséggel fából faragott érdekes emléktárgyakat ajándékozott a városi muzeumnak: legyezőt és rabbitusos ataku karperecet, amelyet a szabadságharc után neki, várfogságra ítölt, egyik elődje készített 1850-ben, az aradi vár kazamatájában. — A városi muzeum és képtár karácsony első napján zárva marad. De hétfőn mindkét intézmény belépő-díj nélkül megtekinthető; a muzeum történeti- és néprajzi osztálya délelőtt és délután; a képtár csak délelőtt.

— **Elhagyott gyermekek karácsonya.** A Debreceni Patronage Egyesület a védelme alatt álló és az állami gyermekmenhely kötelekébe tartozó 1000 elhagyott szülőtlén gyermek számára f. hó 24-én, azaz szombaton d. u. pontban fél 3 órakor a ref. főgimnázium tornacsarnokában karácsonyfa-est ünnepélyt rendez, melyre Debrecen társadalmának a gyermekvédelem iránt érdeklődő nemes szívi tagjait ezuton is tisztelettel meghívja az elnökség. Az ünnepély műsora: 1. Himnusz. Énekl a városi dalárda. 2. Ünnepi beszéd. Tartja dr Baltazár Dezső püspök. 3. Elhagyott gyermekek imája a jótékony karácsonyfája alatt. 4. Alkalmi ének. Énekl a városi dalárda. 5. Szereteadományok kiosztása.

— **Elszántott hadisírok.** Hetekkel ezelőtt a „Hajdúföld” szöve tette, hogy a Ferenc Salvator-barakok mellett levő hadisírokat kegyetlen emberek elszántották úgy, hogy a sírok ma már eltűntek. A városi tanács még akkor megbizta Zoltai Lajos muzeumi h. igazgatót, hogy a sírokat kutassa fel s azok rendbehozataláról gondoskodjék. Most a muzeum h. igazgatója azt jelentette, hogy a sírok annyira elszántattak, hogy azokat legjobb igyekezete mellett sem tudta felfedezni. Mivel a tanácsnak magának is tudomása van arról, hogy a Salvator-barakok mellett fekete himlőben elhalt több vitézt temettek el és azoknak sirja, — mintegy 9 sirhalom — még 1918 végén is jó állapotban volt, újólag felhívta a muzeumi h. igazgatót, hogy a sírok után kutasson. A tanács egyidejűleg utasította a városi előjáróságot, hogy a környékbeli lakosoktól érdeklődjék a szóban forgó hadisírok után.

— **Névjegyek a legolcsóbban,** a legszebb kivitelben azonnal készünek Csáthy Ferenc papirkereskedésében Piac-u. 8. Ujévi naptárak a legnagyobb választékban.

Nagy táncestély e hó 26-28-án, szaz karácsony első- és másodnapján a Royal disz-termében, d. u. 5 órai kezdettel, záróráig.

Az ÉME-üzletben forrázatlan prima aszaltszilva 72 koronáért kapható. Nullás és buzaliszt, korpa napi árnál olcsóbban.

Uj iparengedélyek. A városi tanács a következő uj iparengedélyeket adta ki az alábbi díjak kiszabása mellett: Schwarz Hermanné rőtös- és bazáru kereskedés 500, Pozsonyi János fuvarosipar 500, Rothmann Adolf üveg- és porcellánkereskedés nagyban és kicsinyben 1000, dr Müller Ottóné és Barta Ferenc tüzelőanyag kereskedés 300, Lebovics Árminé ócska ruha- és ócska zsákkereskedés 300, Szücs Mihály heatesipar 300, Szabó József kerékgyártó ipar 200, Konyicskó Albert kovácsipar 200, Geréb János fuvarosipar 300, Kulcsár Ferenc fuvarosipar 500, Deusch Samuel ékszer- és órakereskedés 500, Hunyadi Sándor gyümölcs-, zöldség- és főzelékkereskedés 500, Bikszey László kovácsipar 400 korona.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR

Pénteken: A kis király. B) bérlet. Szombaton d. u. 4 órakor: A falu rózsája. Bérletszünetben. Vasárnap d. u.: Az iglói diákok. Vasárnap este: Postás fiu és huga. Hétfőn d. u.: A falu rózsája. Hétfőn este: A kis király. Kedden: A fakir. B) bérlet. Szerdán: A fakir. C) bérlet.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Pénteken B) bérletben kerül színre A kis király. Gyermekek darab a Csokonai-színházban, szombaton délután négy órakor. Pintér bábos tündér meséje kerül színre bérletszünetes előadásban. A legszebb karácsonyi ajándék ez a darab. Minden gyermek ott legyen! Az oberammergani legenda 6 felvonásos passiójáték pénteken és vasárnap az Urániában. 10.000 szereplővel József János fia 6 felvonásos bibliai történet, látványosan gyö-

nyördü olasz film. Hétfőn, kedden, dec. 26 és 27-én az Urániában.

Nincs kegyelem! (Misericordia) az Uranus szenzációs drámája az orosz forradalomból, karácsony első és másodnapján. Megdöbbentően hatalmas alkotás, mely kitűnő emléket fog a néző lelén hagyva. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor. Pénztár vasárnap d. e. 10 órától.

Dosztojevszky világhírű regényét, Az ördögök 6 felvonásban mutatja be ma az Apollo. A darab témája az orosz életből van merítve és igazalmasan érdekes.

Sándor Mátyás, Jules Verne magyar tárgyú regényét (francia Gaumont film) hétfőn mutatja be az Apollo. Jegyelővétel.

Hirdetések

felvételnek a „HAJDUFÖLD” karácsonyi számába lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59 szám alatt.

Törvénykezés

8 Nyolc szál deszka ára. A debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa Uffalussy József elnöklété alatt tegnap tárgyalta ifj. Kigyós Miklos hajdusoboszlói lakos ügyét, akit lopással és a hatóság megvesztegetésével vádoltak. Ifj. Kigyós Miklos egy estén hazatérteben a szoboszlói Szabó féle iskola léckerítéséből 8 darab léceket kifizetett, hogy azt hazavigye és eltűzölje. Utközben Pinczés István államrendőrségi ellenőrrrel találkozott, aki kérdőre vitte a lécek miatt s miután Kigyós bevallotta, hogy lopott, a rendőrellenőr bekísérte. Az őrszobában Kigyós azt az ajánlatot tette az

ellenőrnök, hogy 100 koronáért becsássa szobadon s ne tegyen feljelentést. A tárgyaláson beismerő vallomást tett s azt hozta fel a megvesztegetési kísérlet okául, hogy igen szegényes volt a dolgot s nem akarta hogy közludomásra jusson Szoboszlón.

A vád- és védelem meghallgatása után a bíróság tekiutve, hogy Kigyós már egy ízben ugyancsak lopásért jogerősen 4 hónapi fegháza volt ítélve, lopásban és megvesztegetésben bűnösnek találván, egy hónapi fegháza és 500 korona pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet ellen a vádlott fellebbezett, mert miat mondta:

Az a rongyos 8 szál deszka nem ér meg egy hónapot és 500 koronát. Az ügyész is fellebbezett súlyosbításért.

SPORT

Felfüggesztették a KAC játékjogát. A kispoti profi-per a végéhez közeledik. Az MLSz annyi bizonyítékot gyűjtött össze a KAC ellen, hogy a fegyelmi bizottság már vádat emelt a KAC ellen, s a végleges ítéletig felfüggesztette az egyesület játékjogát. A fegyelmi bizottság a pár valamennyi vádlottját és tanuját a jövő hét szerdáján tartandó végtárgyalásra megidézte. A tárgyalás nyilvános lesz. Valószínű, hogy a KAC-ot professzionista egyesületnek fogják nyilvánítani s kizárják az első osztályú csapatok közül, sőt az MLSz kebeléből is. Kispoti tájékaról most sűrűn hangzik vád a vádlók ellen is s nem lehetetlen, hogy a profi ügynek még folytatása is lesz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Homoki fajor

literje 40 korona, kitűnő minőségű kisebb nagyobb tételekben kapható Burgundia-utca 5. sz. alatt.

Sonkapácoláshoz

salétrom, fenyőmag, coriander kapható Jóna és Jóna Drogériájában Kossuth-u. 6.szám.

Bélyegzőgyár és vésőintézet PAULÓ I. Batthyány-utca 22. Telefon 1965.

Forgács István művészi bádogos

A tőzsde

Magyar korona: 80.

A mai tőzsde hangulata továbbra is üzletellen és kedvetlen volt annak ellenére hogy egyes piacokon a tegnapi napnál valamivel élénkebb volt a hangulat. Arfolyamok nagyjából változatlanok, itt ott azonban árnyereségek is voltak. A közönség tartózkodik a vásárlástól, azonban az eladók sem hajlandók értékpapírjaikat a mai alacsony árfolyamon árba becsátani. A bécsi tőzsdén keringenek hírek, amelyek szerint a deviza és valutaforgalom befogják szüntetni és ha ez valóra válik, úgy valószínű, hogy nagyobb forgalom fog előállni a tőzsdén, mert a bécsi valuta és devizafizetések egyrésze Budapestre fog áthelyeződni. A tőzsdén ma meglehetősen esendős volt a forgalom úgy a külszban, mint a szénpiacon. Különösebb esemény nem volt. A malompiac hasonlóképp eseménytelen. Egyes papirokban 50-100 koronás árnyereségek voltak.

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 1810, Osztrák hitel 900, Angol-Magyar 735, Leszámitoló bank 720, Magyar-Olasz 306, Jelz hitelbank 285, Hazai bank 665, Salgó 5300, Rimamurányi 2620, Közúti 940, Déli vasút 1200, Al-lamvasút 3260, Keresk. bank 6950, Általános takarékpénztár 990, Pesti bank 24250, Borsod takarékpénztár 3350, Concordia 2225, Budapesti gőz. 5900, Gizella 2500, Hungária 2275, Viktória 14300, Boccsini 6300, Kohó 4925, Általános község 16675, Urikányi 5800, Adria 6600, Atlantic 7800, Levante 7400, Trust 1925, Gans Danubius 33500, Ganz villamos 5600, Lipták 504, Magyar ac 1 2625, Schlick 1070, Wörner 830, Brassói 3450, Izzó 5400, Spodium 2550, Hazai faterm. 2225, Klodid 3225, Erdő 980, Nasici 17300, Neuschl Licht. 710, Orsz. fa 1080, Telefon 4275.

Valuták.

A valuta és devizapiacra a forgalom igen szűk keretek között mozgott. Csak dollárban és márkában volt említésre méltó forgalom. A dollár pontról pontra súlyosod.

Márkában fluktuáló árfolyamok mellett élénkebb üzlet volt. Az osztrák korona nyitáskor szilárd volt, de magas árfolyamát a tőzsdéidő végéig megtartani nem tudta. A francia frankot ma élénkebben keresték úgy, hogy kissé megszilárdult. Élénkült még a lei és szokol, míg lengyel márka és dinár elyengült. Nyugati valutákban igen esekély üzlet volt. A devizapiacra a forgalom szűk keretek között mozgott, esőkenő árfolyamok mellett. Néhány tétel prágai és bécsi és kis é emelkedő kurzus mellett, egy pár darab berlini kifizetés cserélt gazdát.

Napoleon 2325-2375, Angol font 2520-2550, Dollár 592-602, Francia frank 4950-5000, Márka 380-400, Lira 2680-2720, Osztrák kor. 1150-1250 Rubel 4950-5050, Lei 520-530, Szokol 835-845, Svájci frank 11675-11725, Korona dinár 910-930, Lengyel márka 1900-2000.

Zürichi zárlat: Berlin 28750, Holland 18850, Newyork 513, London 2152,

Páris 4070, Milánó 2305, Brüsszel 3985, Prága 720, Budapest 80, Zágráb 200, Bukarest —, Varsó 18, Bécs 19, Osztrák bélyegzett 10.

Terménytőzsde.

Gyenge kínálat mellett az irányzat barátságos és üzletellen. A tengeri és korpa megszilárdult.

Hivatatos árak: Buza fészavideki 2175-2200, fehérmegyei 2165-2190, pestmegyei 2165-2190, rozs 1400-1425, takarmány árpa 1650-1675, sörpára 1750 850, köles 1500-1600, zab 1425-1450, tengeri 1850-875, repce 28-29, Korpa 1.25-1040.

Sertésjelentés. Zárt vásári maradvány 18. eladott 14.

Szabadvásári maradvány 279 sertés elkészült 87. Eladott 108.

Árak zsiréutés fiatal nehéz 80-82, könnyű 61-70.

Aki a Hajdusági Répes Naptárt megveszi, 1000 koronát nyerhet ha megfejt a naptárban elhelyezett talalós kérdést. Kapható minden könyv- és papírkereskedésben és az újságárusoknál.

Kardos László

kirakataiban Kossuth-u. 9

Hasznos karácsonyi ajándékok izléses kiállítás.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat ezüstöt leges-legdrágábban vesz

Simon György DEBRECZEN Kossuth-u. 11.

Aranyért, Ezüstért budapesti magas árakat fizetek Kramer Simonffy utca 17.

Kun Béla két és fél kiló aranya

Bécs, dec. 22. Az „Arbeiter Zeitung“ részleteket közöl A magyar pestis Moszkvában című új röpiratból, amelyet egy magyar kommunista írt, aki Heinrich Ungar álnév alá rejti magát. A röpirat egyebek között ezeket mondja:

Egyik nap megjelent Rudasnál Vágó Béla, aki a magyarországi diktatura idejében igen hírhedt névre tett szert és közölte vele, hogy Kun Béla 2 és fél kg. ritka aranyérmeket küldött Moszkvából. Ez a pénz, amint Kun Béla írta, nem az orosz szovjetkormányzat tulajdona, hanem korábbi rekvizícióból származik. Az érmeket — folytatta Vágó — Kun Béla utasítására a következők között kell egyenlő részletekben kiosztani: Vágó Béla, Pór Ernő, Rudas László, Pogány Józsefné, Kun Béláné és Rudnyánszky Endréné. Vágó felszólította Rudast, hogy tartsa titokban a dolgot és legyen jelen a kifizetés ceremóniájánál. Rudas az ügyről jelentést tett a kommunista párt akkori központi bizottságának és felhívta Vágót, hogy az aranyat szolgáltatassa ki haladéktalanul a pártnak. Vágó ezt megtagadta, mire a párt bizottsága kizárást ítélt. Kun Béla ügyében nem hoztak határozatot.

A kis tolvajt felakasztották, de a főtolvaj ügyében a szigorú bírák nem illetékeseknek mondták ki magukat. Ez a kérdés a harmadik internacionálé harmadik világkongresszusát is foglalkoztatta és Kun Béla teljes győzelmével végződött. Ezzel egyben igennel válaszolt arra a kérdésre, vajjon szabad-e Kun Bélának magánélelre pénzt lopni.

A német jóvátétel

London, dec. 22. Briand és Lloyd George megbeszélései a mai napon befejeződtek. A két miniszterelnök eszmecseréjének gyakorlati eredménye voltaképpen csak annyi, hogy meggyeztek abban, hogy a legfelsőbb tanács a jövő év első hetében gyűl össze a franciaországi Cannesben. Az angol lapok egyetértelmileg megállapítják, hogy a nyílt kérdések egész csoportja maradt, amelyek még elintézését nem nyertek és amelyeknek megoldása a legfelsőbb tanácsra vár. Ezekre a tanácskozáson Belgium is részt fog venni.

Páris, dec. 22. Itteni lapok londoni külön tudósítójuk egybehangzó jelentése szerint azt jelentik, hogy Briand és Lloyd George megbeszélése szerint a januári német jóvátétel fizetés ügyében megegyezésre jutottak.

A Petit Parisien szerint a bizottság javaslatára nyilván úgy fog szólni, hogy a német kormány moratórium kérését vissza kell utasítani, illetve a szövetségesek nem mondhatnak le annak a 275 millió arany márkának megfizetéséről, amely összeg a 26 százalékos kivételi illetékből esedékessé vált.

Kommunisták Csehországban

Bécs, dec. 22. Prágából jelentik, hogy a kommunisták tegnap az osztrai kerületben, ahol a vegyipari munkások sztrájkban állnak, újabb előretörést kíséreltek meg azzal, hogy az oderbergi nagy szacharingyártó munkások tulajdonának jelentették ki. A kommunisták a munkások segítségével a vállalat igazgatóit helyükből eltávolították. Erre erős rendőri készültség nyomult be a gyárba és a kommunista vezetőket letartóztatta. A sztrájkolók nagyrésze megkezdte a munkát.

A nemzeti középpárt

Budapest, dec. 22. A nemzeti középpárt választmányi ülést tartott, amelyen Szász Károly, Tolnay Kornél alelnökök kérelmére, elnöki bizottságot választottak. Az elnöki tanács tagjait egyhangulag választották meg, akik a következők: Berzeviczy Aladár, Heinrich Ferenc, gróf Károlyi Imre, Lukács László és báró Perényi Zsigmond.

Bajor monarchisták

Budapest, dec. 22. Felsőbajorországban a királyhű lakosság körében „monarchista honi szövetségek” alakulnak, amelyekhez ezrével csatlakozik a királypárti lakosság. Münchenben vasárnap volt az első ülés és azóta ugyiszólván naponkénti gyűléseken folyik a propaganda.

Az általános fogyasztási szövetkezet ügye

A legutóbbi időben némely liberális ujság az Általános Fogyasztási Szövetkezet ügyeit igyekezett az avatlatlan olvasó közönség előtt tisztára mosni.

Folyó évi augusztusában a Szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége Baselben kongresszust tartott, ahol a magyar szövetkezetek is képviseltették magukat. A külföldi közvéleménynek a magyar viszonyok felőli „informálása” céljából jólismert bécsi emigránsaink a kongresszusi kiküldöttek között röpiratokat osztogattak. A röpiratokon szerző, vagy terjesztőként senki megjelölve nincsen, mégis az, hogy Renner ezkancellár ur és a sokat jelentő nevű Lustig cseh szocialista megbízott igyekeztek azokat terjeszteni, illetve az azokban elmondottakra támaszkodva a magyar kormány ellen izgatni, teljes fényt vet azoknak eredetére.

Ezen írásmű fejtegetéseit avval kezdi, hogy a vörös bolsevizmus bukása után eljött a fehér, amely még mindig dühöng és teljes erejét a munkásság és ennek intézményei ellen irányítja. A jelenlegi kormány a vélemény minden nyilvánítását elnyomja, az Á. F. Sz. tehát kénytelen ezuton hallatni szavát. Autonomiája fel van függesztve, eltávolított igazgatósága helyén kormánybiztos áll s noha a kormány tudja nagyon jól, hogy a szövetkezet nem politikai, mindeme sanyargatásokat a bolsevizmus elleni védekezés örve alatt követi el, igazi célja, hogy a szövetkezetet tönkretegyje és kiszolgáltatassa a Hangyának és az evvel szövetségben álló Ébredő Magyarok Egyesületének. A röpirat felhívja a kongresszust, siesen a sanyargatott szövetkezet segítségére, majd a saját beállításában ismerteti azokat az okokat, amelyekért üldözötteknek van kitéve.

Az Á. F. 1904-ben a szervezett munkásság és néhány szabadelvé polgár által megalapozva, loyálisan és szép sikerrel működik, ezt nemcsak a munkásság, hanem a polgári kormányok is elismerték. Nagyon természetes, folytatja tovább a röpirat, hogy amidőn a vesztett háború következtében az októberi forradalom kitört, a munkások által létrehozott ezen alakulat csak még nagyobb befolyásra tett szert. Ügyvezető igazgatója kormánybiztos, később pedig a közéletmezési hivatalban államtitkár lett. A kommunista forradalom azután még súlyosabb feladatok elé állította az intézményt, az árúelosztás megszervezését bízva reá, amit az azután a Hangyára támaszkodva, evvel együttesen végzett. A proletárdiktatura bukása után veszi kezdetét a keresztényen kurzus és az Á. F. Sz. mártírsága.

Noha a röpirat szerint a szövetkezet nem politikai és ezt a kormány tudja jól, mindössze az a körülmény, hogy vezetői forradalmi kormányokban helyet foglaltak, elég volt arra, hogy a mostani kurzus idején üldözötteknek legyen kitéve. Sajnos, az üldözök között első helyen a jelenlegi kormány kegyence, a Hangya áll. Ami pedig a legnagyobb foku hálátlanság, mert az Á. F. Sz. vezetői mindent megtettek annakidején, hogy a kommunista kormány erőszakosságai ellen megvédelmezzék. — Így a Hangya bűnei közé tartozik számos, az Á. F. Sz. kárára történt üzemhelyiség elrekvirálása, tagjainak elcsalogatása stb.

Az idézett röpiratban nemcsak a Hangya bűneit találjuk meg, gondoskodás történik arról is, hogy egyéb „igazságok” is napfényre kerüljenek. Így a MOVE és az Ébredő Magyarok is pellengető kerülnék azon ténykedésükkel kapcsolatban, amelyeket az említett szövetkezet ellen kifejtettek, így többek között utóbbiaknak sikerült a kormánynál kivívni, hogy az Á. F. Sz. autonómiaja felfüggesztessék, élére kormánybiztos kerüljön. A szövetkezet autonómiaját megszüntették, igazgatóságát és a felügyelőbizottságot felfüggesztették.

Ezek volnának a röpirat adatai, illetve vádpontjai a magyar kormány ellen. Az Á. F. Sz. nagylelkű jóakarói kérik a kongresszust, hogy vessen latba minden tekintélyt az üldözött ártatlanság érdekében.

Elismeri a röpirat maga is, hogy a szövetkezetet a szervezett munkásság alakította. Mit jelent az, hogy a „szervezett munkásság”? Semmi kétség sincsen az iránt, hogy ezalatt a kifejezés alatt a szocialis demokrata munkásságot kell értenünk, vagyis tagjait a szocialdemokrata pártnak, amely mint ilyen szikképpen foglalkozik politikával. De még világosabb bizonyíték erre nézve az a körülmény, hogy a szövetkezet igazgatóságából a proletárdiktatura kitérésekor Garbai Sándor, Böhm Vilmos, Erdélyi Mor népbiztosok, Preusz Mór fővárosi népbiztos, alkalmazottai közül pedig Kondor Bernát és Illés Artur népbiztosok lettek.

Vajjon elképzelhető-e józan ésszel az, hogy ugyanazok az emberek, akik az ugynevezett kormánytanácsban ülve a legélesebb és késhegyigmenő politikai harcok voltak a vezetői, ugyanakkor az egyesületet ne ugyanabban az irányban vezették volna? Az a kijelentés, hogy „a szövetkezet távol áll a politikától” csak a szavakkal való játék s csupán az avatlatlanok meglepésére való. A diktatura alatt, amint, azt az idézett emlékirat sem tagadja, nagy szerepe volt az Á. F. Sz.-nek. Hogyan lehet az, hogy még mostan is azok az egyének ülnek vezető helyeken, akik a diktatura alatt a diktatura politikáját szolgálták? Elképzelhető volna-e az abban az esetben, ha azok a tényezők, akiknek az intézmény vezetésében döntő befolyásuk van, nem rokonszenveznének az ezen egyének által követett alapelvekkel? Szerintünk egészen világosan látható, hogy itten miről van szó.

A szövetkezet előszeretettel veszi fel azokat a tisztviselőket, amelyek a munkáspénztártól államellenes magatartásuk miatt bocsátottak el. Ez bizonyára nem véletlen, hanem kifejezése annak a lelki és eszmebeli közönségnek, mely az illetőket és az Á. F. Sz.-et összefűzi. Mi a politikálás akkor, ha mindezek a dolgok nem azok? Hisszük, hogy tényleg igazuk van a bécsi informátoroknak, hogy a szövetkezet nem politikai, de ez nem abban a formában igaz, mint ahogy ők képzik, hanem abban, hogy a tagok nagyrésze belátta, hogy a vezetőség politikai és pedig a bécsi menekültek irányítása szerint.

A mostani megmozdulásuk oda irányult, hogy ezeket az egyéneket lerázzák nyakukról. Nagyon kívánatos volna, hogy ez sikerüljön nekik és abban az esetben biztosítva volna számukra az egészséges irányban való fejlődés.

Orosz terror Ausztriával szemben

Bécs, dec. 22. Az osztrák kormány, úgy látszik maga is veszélyeztetve látja pozícióját attól az intenzív kommunista agitációtól, amely az orosz követség részéről szüntelenül folyik. Tegnap Schöber kancellár közölte az orosz követel, hogy őt és személyzetét kiutasítja és abban az esetben, ha azonnal el nem hagyja Ausztriát, letartóztatattja.

Az orosz követ erre közölte, hogy nem hajlandó elhagyni Bécs területét és egyuttal átadta a szovjet jegyzékét, amely azt tartalmazza, hogy Bronskij eltávolítása esetén a megfogságban levő osztrák tisztekkel szemben megtorlással fognak élni. A külpolitikai bonyolalmat előidéző lépés az osztrák kormányt kényszerhelyzetbe juttatta és a mai napon kénytelen volt az orosz követ kiutasítását elrendelő határozatot visszavonni.

A farkas és bárány meséje

Belgrád, dec. 22. A szerb kormány jegyzéket intézett a nagykövetek értekezletéhez és a népszövetséghez, amelyben tiltakozik az ellen, hogy albán bandák megsértik a Szerbia részéről kiürített zóna semlegességét. Ha az albánok a határozatokat semmibe veszik, akkor Szerbia kénytelen lesz újból megszállani a semleges zónát, hogy megvédje a maga érdekeit.

A szerbek kártételei

Pécs, dec. 22. Egy 15 tagból álló jóvátételi bizottság, amelynek vezetője John Herbert főtitkár, ma délelőtt Csobokapusztára érkezett, ahol felvették a szerbek által okozott károkat. A szerbek ezen a pusztán, amely a kaposvári bankok tulajdonában van, az összes lábas jószágokat, gazdasági felszerelést elvitték és a 3000 holdnyi birtokot teljesen birtokukba vették. A bizottság a pusztáról Pécsre utazott, délután a szénbányákat tekintette meg.

A Csokonai-kör Dante-ünnepélye

A Csokonai-kör tegnap délután a világ-irodalom egyik legmonumentálisabb alakjának, a hallhatatlan olasz költő, Dante emlékének áldozott magas színvonalu, mindenkép jól sikerült ünnepély keretében. A Csokonai-kör követte az irodalmi társaságok példáját, amelyek Dante halálának 600. évfordulója alkalmából meghajtja az elismerés lobogóját az olasz költő, s közvetve az olasz kultúra előtt. Szép és válogatott közönség gyűlt össze ez alkalommal a kollégium dísztermében. Az elnöki emelvényen zöld fenyőszalaggal övezve állt Dante mellszobra.

Az emlékünnepélyt dr Pap Károly egytanár, a Csokonai-kör alelnöke nyitotta meg, aki Danteről emlékezett meg tartalmas s gondolatokban gazdag beszédben. Behatóan fejtegette Dante nagyszabású művének, az Isten színjátéknak jelentőségét, hatását a középkorra és felbecsülhetetlen művészi értékét. Ebben a műben érvényesül az epika, a líra, a dráma. Megemlékezett arról, hogy Arany Jánosnak Danteről írott költeményét az olaszok is elragadtatással üdvözlözték.

— Ez a barbár nemzet — a magyar, fejezte be hazafias érzéstől áthatott hangon, — amely áldoz Danatanak, meghajtja az elismerés lobogóját Shakespeare előtt, a kulturának harcosa, s ezt a nemzetet csonkították meg a trianoni békével? A tudós professzort előadása után hosszasan ünnepelte a közönség.

Arany János *Dante* című költeményét ifj. Pápai József szavalta el művészi biztonsággal.

Dr Darkó Jenő egyetemi tanár *Kozma Andornak A pokol költőjéhez* című lendületes költeményét olvasta fel, amit a közönség nem lankadó figyelemmel hallgatott.

Oláh Gábor, a Kör alelnöke *Dante* című drámai költeményéből olvasott fel két részt. A gyönyörű magyarságu, gondolatokban súlyos és technikában virtuóz könnyedségű mű öszinte élvezetet szerzett a közönségnek s hatalmas tapsviharban fejezte ki elismerését s köszönetét a kiváló költő iránt.

A magas nivóju előadást *Rubinyi Tibor*, a Csokonai-színház tagja zárta be, aki a *Purgatorium VI. énekéből* adott elő az ő kiforrott művészetével. A közönség egy sikerült és nivós kulturális est emlékével távozott.

Iparművészeti és gazdasági középiskola Debrecenben

A városi tanács csütörtöki ülésén számolt be dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok fővárosi kiküldöttjeinek eredményeiről.

A muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségénél beszámolt a városi muzeum és könyvtár ez évi működéséről. A főfelügyelőség vezetője, *Bibó István* miniszteri biztos nagy érdeklődéssel hallgatta a beszámolót és különösen örömmel értesült a közművelődési könyvtár forgalmának minden várakozást meghaladó emelkedéséről. Igéretet tett, hogy az 1922. évi költségvetésbe a mostani 18,000 koronás *államsegély dupláját, 36,000 koronát fog felvenni*, ami elsősorban új könyvek beszerzésére lesz fordítandó. Ily bőkezű állami támogatás mellett azonban elvárja a főfelügyelőség, hogy a város is emelni fogja a könyvtári dotációt, hogy a könyvtár akadály nélkül kielégítthesse az olvasóközönség igényeit.

A Debrecenben létesítendő *iparművészeti iskola* ügyében is hosszasan tárgyalt a kultuszminisztérium szépművészeti osztályának vezetőjével, *Nagy Árpád* miniszteri tanácsossal. A minisztérium részéről készséges támogatást sikerült kieszközölni. Az államkormány az iskola létesítéséhez helyiséget, fűtést és világitást kér, a többitől ő fog gondoskodni. Mivel ezen iskola mielőbbi létesítése a város közönségének igen érdekében áll, a szükséges munkálatokat és tárgyalásokat lefolytatására a minisztérium egy kiváló szakemberét, valószínűleg *Groó Istvánt* a budapesti iparművészeti iskola igazgatóját fogja elküldeni Debrecenbe január hó folyamán, különösen a számbajöhető helyiségek megismerése végett.

Ugyancsak a kultuszminisztériumban tár-

gyalt a *gazdasági középiskola* ügyéről is. Az illetékes ügyosztályban azt az értesítést nyerte, hogy a kultuszminisztérium részéről meg van a készség a polgári iskola reformjával kapcsolatban ennek az új iskola típusnak megalkotására, a földművelésügyi minisztériumban a tárgyalások azonban még mindig folyamatban vannak az alapelvekre nézve.

Akik távolmaradtak

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni csoportja vasárnap lélekemelő ünnepségek között tartotta meg alakuló ülését, a városháza zsuföldsig megtelt nagytermében. A keresztény nemzeti egység, a keresztény testvériség ünnepe volt az, amikor a magyar nők lelkesedéssel fogadták meg, hogy kivesszük a részüket a nemzetépítő munkából.

Az alakulásról szóló referádánkban azt írtuk, hogy *„alig tánt fel, hogy egyesek, akiknek már csak a közéletben elfoglalt állásuknál fogva is kötelességük az egység ápolása, távolmaradtak a gyűlésről”*

Hozzánk intézett kérdésre közöljük, hogy ez a megjegyzés nem *Szomjas Gusztávra*, *Hajdumegye főispánjára* vonatkozik.

Különbö azóta már nyilvánvalóvá is lett, hogy ki és kik azok, akik — nagyon helyesen — magukra vették a megjegyzést, hiszen *Baltazár Dezső* püspök és *Márk Endre h. főgondnok* aláírásával megjelent a helybeli két liberál ujságban és budapesti lelkikronok (a *Világ*) hasábjain az a levél, melyben az urak szépen elmagyarázzák, hogy ők nem vehetnek részt olyan mozgalomban, mely a keresztény egységet és testvériséget szolgálja, mert az sérti a zsidók érzékenységét.

Azt gondoljuk, hogy a debreceni ember előtt nem kell bővebben kifejteni, hogy mért nem okozott nagyobb feltűnést a *Mansz* alakulásáról való távolmaradása *Baltazár Dezsőnek* és *udvarának*.

Rövidesen felépül a Déri-muzeum

A városi tanács tegnap délelőtti ülésén *Csűrös Ferenc* dr kulturtanácsnok bejelentette, hogy *Déri Frigyes*, a kiváló műgyűjtő és nagylelkű mecénás, — aki Debrecennek olyan rendkívül gazdag és értékes műgyűjteményt ajándékozott, amely a város kulturális fejlődése előtt széles perspektívákat nyit meg — a Déri-muzeum ügyében a következő levelet intézte Debrecen város tanácsához:

Az utolsó debreceni időzésem alkalmával megtekintettük együttesen a város tulajdonát képező Degenfeld-teri 5. és 6. számú telket és megállapítottuk, hogy ezen telkek a felépítendő „Debreceni Déri-Muzeum” számára nemcsak a legalkalmasabbak, hanem minden későbbi kibővítésnek és a jövő folyamán hozzácsatolandó iparművészeti és művészeti iskolák életbeléptetésének is teljesen megfelelnek.

Mivel ezen kulturális fontos feladat a város hatáskörében megmaradon és mivel azonkívül ezen áldozattal a város a tervem keresztülvitélet nagymértékben megkönnyebbíti és előremozdítja, azzal a kérelemmel fordulok a nagytekinetű Debrecen szab. kir. város tanácsához, hogy a nevezett két telket, anélkül, hogy a város tulajdonától elválna, a debreceni Déri-Muzeum számára felépítendő épület céljára átengedni sziveskedjék.

Nagyrabecsülésem kifejezése mellett vagyok a nagytekinetű Debrecen város tanácsának Bécs, 1921. december 6-án

Készséges hive:
Déri Frigyes.

A városi tanács, mivel maga is azon az állásponton van, hogy a Déri-muzeum mielőbb felépüljön, a bejelentést tudomásul vette, egyben az idevonatkozó iratokat kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak. Csűrös tanácsnok az ügyvel kapcsolatban még bejelentette, hogy Déri budapesti barátai előtt ugy nyilatkozott, miszerint a debreceni Déri-muzeum felépülését és annak megnyitását még meg akarja élni.

Az építkezést illetőleg az előzetes munkálatok és tervek elkészültek úgy, hogy ha a telek átengedéséhez a közgyűlés hozzá járult, az építkezések a kora tavasszal már megkezdődnek. Maga a muzeumi épület valóban impozáns palotája lesz Debrecennek. A muzeumi palotában lenne egy fedél alatt a kulturpalota is és annak terve oly művészi kivitélű, hogy

mindenkit, akinek alkalma volt megtekinteni, meglepett szépségével. A városi tanács ezt a bejelentést is örömmel vette tudomásul és azt határozta, hogy a telek átengedést a maga részéről támogatni fogja a közgyűlésen.

A kulturtanácsnok különben a napokban budapesti útja alkalmával dr *Czakó Elemérrel*, a muzeumi osztály vezető tanácsossával is tárgyalt a Déri-muzeum ügyében. Déri Frigyes jelenleg odaadón dolgozik a gyűjtemény részletes katalógusán. Ezenkívül készülöben van egy gyönyörű néprajzi album, melyet elsőrendű művészek (*Garai, Ákos, Haranghy Jenő* stb.) készítenek. Nagy magyarország vidékeinek népviseleteiről már eddig 100 festmény van kész. Egyik szebb a másikkal. Ezekről az is kolak számára műlapok fognak készülni, az eredeti album azonban a debreceni Déri-muzeum tulajdona lesz. Ugyancsak néprajzi gyűjtésekre Déri Frigyes újabb 5000 koronát engedélyezett és utalt ki *Ecsedy István* muzeumőr részére.

A tej, az iparigazolvány és a karcagi államrendőrség

A városi tanács tegnap délelőtti ülésén *Zöld József* tb. tanácsnok érdekes bejelentést tett. Nevezetesen elmondta, hogy tegnap reggel ügyosztályán megjelent három olyan egyén, akiknek Debrecen város tanácsa által kiállított iparendelőjük van és elmondták, hogy nekik szállítási engedély kellene tejrre. *Zöld József* tb. tanácsnok a három kérelmezőnek elmondta, hogy a tej szabad forgalom tárgyát képezi és arra nem szükséges szállítási igazolvány.

A három egyén aztán méltatlankodva előadta, hogy ők Karcagról e hó 10 én hajnalban tejet akartak Debrecenbe hozni, ám a tejet a karcagi államrendőrség pályaudvarra kirendeltsége fölül elkobozta, azután előállították a karcagi kapitányságon s ott fogva tartották őket.

A tanácsnok előadásából az világlik ki, hogy a karcagi államrendőrség tubuzgalommal járt el ezekkel a debreceni polgárokkal szemben, akik megfelelő igazolványokkal voltak felszerelve, sőt iparendelőjük is van, így tejszállításra az ipartörvények értelmében — lévén a tej szabadforgalom tárgya — jogosultak. Mivel a gyakran előforduló hasonló esetek megnyomorítanak a debreceni tejj piacot, másfelől ez intézkedésből az látszik, hogy Karcagon a hatóságok külön helyközi élelmezési politikát folytatnak, a tanács *Zöld József* tb. tanácsnok javaslatára elhatározta, hogy a karcagi rendőrség ezen eljárásának megszüntetése érdekében *tiltakozó feliratot intéz a belügyminiszterhez és a közlelmezési miniszterhez*.

Ily értelemben a tanács átír az államrendőrség pestvidéki kerületének főkapitányságához is.

Szó esett a tanácsban arról is, hogy a három kereskedő fogvatartása talán kimeríti a személyes szabadság megsértésének tényálladékát is. Nevezetesen tejszállításért iparendelővel ellátott egyéneket fogvatartani nem lehet, még a karcagi államrendőrségnek sem.

— **Rossz világ jár a bécsi valutaspékulánsokra.** A bécsi szövetség tanács törvényjavaslatot nyújtott be, amely elrendeli, hogy mindenki, aki Ausztriában tartózkodik köteles külföldi valuta és deviza készletét bejelenteni. Azokat a készleteket, amelyek a százezer koronát nem haladják felül, nem kötelesek bejelenteni. Akik a bejelentést elmulasztják, azoktól a kormány minden ellenszolgáltatás nélkül elkobozhatja a készleteket. A kormánynak joga van a bejelentett valutákat, bármikor napi áron átvenni, vagy megfelelő értékű állami kötelezvényt adhat helyettük. A bécsi rendőrség razzitát tartott néhány olyan kávéházban, amelyet a valutásiberek előszeretettel keresnek fel. A leghírhedtebb ilyen bécsi zugtőzsde a Newyork szálló helyiségeibe és a Mendel kávéházban van. A razzitát tartó detektívek elfogtak 120 titkos valutaüzert, és 20 millió osztr. koronát, 100 ezer leit, 25 ezer szokolt, 150 ezer lengyel márkát, 10 ezer németmárkát, 15 ezer dinárt, ezorfrankot és jelentős mennyiségű dollárt, svájci frankot és más valutát foglaltak le.